

Do: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

Apel o ratowanie krakowskiej synagogi - miejsca pamięci Ofiar Zagłady, unikalnego zabytku UNESCO

My, niżej podpisani, których łączy wspólna idea ochrony pamięci i dziedzictwa jako podstawy budowania wspólnoty, pokoju i lepszej przyszłości - mieszkańcy Krakowa i innych miast, obywatele Polski i innych krajów Świata, mieszkańcy Europy i innych kontynentów, przedstawiciele różnych kultur i wyznań, światopoglądów i przekonań - apelujemy o ratowanie zabytkowej synagogi położonej na krakowskim Kazimierzu, w strefie dziedzictwa UNESCO, w podwórku u zbiegu ulic Mostowej i Trynitarńskiej w Krakowie - domu modlitwy rodzin skupionych wokół przedwojennego krakowskiego *Stowarzyszenia Domu Modlitwy Lednitzerów*.

Domagamy się uratowania i rewitalizacji tej jedynej w swoim rodzaju, unikalnej na skalę Europy podwórkowej synagogi, i objęcia tej perełki krakowskiego i międzynarodowego dziedzictwa UNESCO, miejsca pamięci Ofiar Zagłady, należyłą ochroną prawną i organizacyjną, której do dzisiaj brakuje.

Wspieramy wieloletnie dążenia zespołu merytorycznego *Społecznego Projektu Rewitalizacji Synagogi* pod kierownictwem krakowskiego rabina - *Rabin Tanyi Segal* oraz członków i przyjaciół żydowskiej społeczności *Beit Kraków*, których działania, nakład pracy i środków doprowadziły do wykonania badań konserwatorskich i stworzenia projektu architektonicznego rewitalizacji synagogi oraz do doraźnego zabezpieczenia przed zniszczeniem tego cennego zabytku, który będąc w rękach Miasta Krakowa, przez dekady nieremontowany stopniowo popada w ruinę.

Mamy nadzieję, że odnowiona synagoga, przywrócona mieszkańcom Krakowa jako centrum żydowskiego życia, kultury i dialogu otworzy nowy rozdział w dziejach Krakowa i - na równi z innymi odnowionymi zabytkami krakowskiego Kazimierza - będzie jaskrawym przykładem tego, że niegdyś celowe wymazywanie pamięci, niszczenie i dyskryminowanie żydowskiego dziedzictwa nie jest już dzisiaj i nigdy nie będzie już w Polsce akceptowane.

Wierzimy, że odremontowana synagoga będzie wyjątkowym, żywym miejscem pamięci niegdyś modlącej się w niej społeczności, ale również wspomnieniem wielu innych spośród prawie 120 przedwojennych krakowskich domów modlitwy, które po wojnie bezpowrotnie zniknęły z mapy Krakowa wraz z pamięcią o mieszkańcach miasta, dla których kiedyś stanowiły centrum całego ich świata.

Nalegamy aby Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjęło zdecydowane kroki w celu ochrony synagogi - naszego wspólnego dziedzictwa i do zachowania pamięci o tych, których z nami tutaj już nie ma, a o których pamięć zobowiązaliśmy się podtrzymywać i przekazywać następnym pokoleniom.

To: Minister of Culture and National Heritage
ul. Krakowskie Przedmieście 15,
00-071 Warsaw, POLAND

**Appeal to save Kraków's historic synagogue
- a place of remembrance for the Victims of the Holocaust, a unique
UNESCO monument**

We, the undersigned, who are united by the common idea of protecting memory and heritage as the basis for building community, peace, and a better future - residents of Kraków and other cities, citizens of Poland and other countries of the World, residents of Europe and other continents, representatives of various cultures and faiths, worldviews, and beliefs - appeal for the preservation of the historic synagogue located in Kraków's Kazimierz, in the UNESCO heritage zone, in the courtyard at the junction of Mostowa and Trynitarzka streets - the house of prayer for families gathered around the pre-war Kraków's *Lednitzer Prayer House Association*.

We demand the preservation and revitalization of this one-of-a-kind, unique on a European scale courtyard synagogue, and the provision of adequate legal and organizational protection, which it currently lacks, for this gem of Kraków and international UNESCO heritage, a place of remembrance for the Victims of the Holocaust.

We support the long-standing efforts of the substantive team of the *Social Synagogue Revitalization Project* under the leadership of the Kraków rabbi - *Rabbi Tanya Segal* and members and friends of the Jewish community *Beit Kraków*, whose actions, effort, and dedicated resources led to the execution of conservation research and the creation of an architectural project for the revitalization of the synagogue, as well as the emergency measures taken by them against the destruction of this valuable monument, which, being in the hands of the City of Kraków, has been gradually falling into ruin due to decades of neglected maintenance.

We hope that the renovated synagogue, returned to the Kraków's citizens as a center of Jewish life, culture, and dialogue, will open a new chapter in the history of Kraków and - on par with other renovated monuments of Kazimierz, Kraków - will be a vivid example that the once deliberate erasure of memory, destruction, and discrimination of Jewish heritage is no longer accepted and will never be accepted in Poland again.

We believe that the renovated synagogue will be a unique, living place of remembrance for the community that once prayed there, and also a memory of many other among the almost 120 pre-war Kraków's houses of prayer that irrevocably disappeared from the map of Kraków after the war, along with the memory of the residents of the city for whom they once constituted the center of their whole world.

We urge the Ministry of Culture and National Heritage to take decisive steps to protect the synagogue - our common heritage and preserve the memory of those who are no longer with us here, and whose memory we have committed ourselves to sustain and pass on to future generations.